

Oponentský posudok

na habilitačnú prácu PaedDr. Nory Halmovej, PhD. na tému: „Ontogenéza a rozvoj koordinačných schopností školákov a športovcov“

Posudok predkladá: prof. PhDr. Michal Belej, CSc.

V ostatnom období badáme zvýšený záujem o výskum v oblasti koordinačných pohybových schopností nešportujúcej i športujúcej mládeže. Je to pravdepodobne vyvolané absenciou ucelených poznatkov v tejto oblasti, ako aj ich stúpajúcim významom pre súčasný pohybový vývin bežnej i športujúcej mládeže. Jedným z pracovísk v Slovenskej republike, ktoré sa výskumne zaoberá touto problematikou je aj Katedra telesnej výchovy a športu Pedagogickej fakulty UKF v Nitre, ktorú v súčasnosti vedie autorka tohto habilitačného spisu.

Predložená habilitačná práca obsahuje teoretické východiská v rozsahu 50 strán súbor, 6 najvýznamnejších publikovaných prác autorky, z ktorých je jedna samostatná monografia v celkovom rozsahu 78 strán. Päť prác v spoluautorstve (3-5 spoluautorov), z ktorých v jednej je vedúcou autorkou. Celkový rozsah týchto kolektívnych prác je 37 strán, 4 z nich boli uverejnené v zahraničných konferenčných zborníkoch.

Teoretické východiská habilitačného spisu výstižne a logicky poukazujú na podstatné problémy, ktorými sa autorka zaoberala vo výskume. Analyzovala a hodnotila stav doterajších poznatkov v oblastiach štruktúry, ontogenézy, rozvoja a diagnostiky koordinačných schopností, v detskom a mládežníckom veku bežnej i športujúcej populácie, vo veku 5-18 rokov. Teoretické východiská vyúsťujú do zrozumiteľne a výstižne formulovaných cieľov a úloh práce.

Metodika práce je vzhľadom na 6 výskumných prác stručne a prehľadne zostavená. Pozitívne hodnotím vysokú početnosť probandov vo výskumných súboroch, prehľad výskumných metód, metód testovania i spracovania a vyhodnocovania početných výskumných dát.

Výsledky 6 vybraných publikovaných prác sú stručne a prehľadne zhrnuté na konci teoretického vstupu. Pokladám ich za vhodné zovšeobecnenie uvedených výskumov a prínos autorky v oblasti identifikácie, rozvoja a normovania koordinačných schopností bežnej i športujúcej populácie.

Predložený súbor prác predstavuje doterajšiu vedecko-výskumnú a publikačnú orientáciu habilitantky. Dve z týchto prác (1, 3) boli orientované na zisťovanie úrovne, možnosti rozvoja a identifikácie koordinačných schopností 5-6 ročných detí predškolského veku. Z nich najmä monografia (č.3) tvorí nosnú časť habilitačného spisu a spĺňa požiadavky štruktúry vedeckého diela. Rozširuje poznatky o ontogenéze a rozvoja koordinačných schopností detí tohto veku. Ďalšie práce (2, 5, 5, 6) boli orientované na sledovanie a porovnávanie a tvorbu noriem a štandardov talentovanej mládeže v atletike, hokeji, futbale, basketbale, volejbale a hádzanej vo veku 10-18 rokov. Predstavujú teoretický, ale najmä praktický prínos pre zefektívnenie tréningového procesu športujúcej mládeže. Všetky uvedené práce boli súčasťou výskumných projektov VEGA a KEGA a boli realizované na vysoko početných súboroch, čo si vyžadovalo značné organizačné úsilie.

Pripomienky a otázky:

- s. 15. Je potrebné presnejšie rozlišovať „reakčný čas“ a „schopnosť rýchlej reakcie“
- Striedavo nepresne sú používané termíny: vývin, vývoj, rozvoj (najmä v podkapitole 1.4)
- Bližšie o úrovni „motorickej docility“ odporúčam pozrieť – Belej, M. – Junger, J. a kol. 2006 (ktorú nepresne citujete) s. 18 a zoznam literatúry
- s. 116 ... „ukladanie kociek, po ľavej strane môže mať za následok umiestnenie srdca“ ...
- V prácach č. 5 a č. 6 chýba názov a popis motorických testov (administrácia)

Otázky:

1. V monografii na s. 16 konštatujete: ...Väčšina autorov sa zhoduje s názorom, že koordinačné schopnosti dosahujú vo veku 6 rokov už úroveň dospelých.... Celý rad autorov zistil, že vrchol úrovne koordinačných schopností dosahuje bežná populácia vo veku 17-20 rokov (MLECZKO, E. 1992, OSIŇSKI, W. 2003, BELEJ, M. – JUNGER, J. a kol. 2006 a iní). Prosím stanovisko.
2. Keď pokladáte vek 5-6 rokov za vhodné obdobie rozvoja koordinačných schopností ako vysvetlite, že za 10 mesačné obdobie cieleného rozvoja nedošlo k ich predpokladaným významným zmenám?

Záver

Predloženým súborom prác autorka preukázala schopnosť analyzovať doterajšie poznatky a následne formulovať problémy pre ďalší vedecký výskum, k ich riešeniu použila adekvátne metódy. Výsledky prác rozširujú poznanie v športovej edukológii a čiastočne aj športovej kinantropológii. Sú prínosom pre skvalitnenie školskej telesnej výchovy i športovej práce. Na základe predloženej habilitačnej práce a splnenia požadovaných scientometrických a pedagogických požiadaviek i úspešnej obhajoby habilitačnej práce odporúčam PaedDr. Nore Halmovej, PhD. udeliť vedecko-akademický titul „docent“ v študijnom odbore 8.1.3 športová edukológia.

v Prešove 10. januára 2011

prof. PhDr. Michal Belej / CSc.